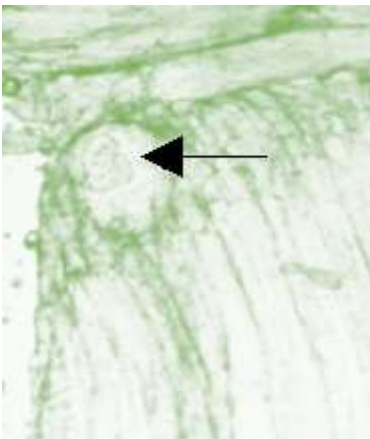

Trikinose: Trikinose er en alvorlig sygdom, som kan overføres fra dyr til mennesker. Sygdommen skyldes rundormelarver kaldet trikiner, der primært findes hos rovdyr som fx isbjørn, hvalros, sæl, slædehund, ulv og ræv. Der er risiko for at blive smittet med trikinose ved at spise ikke-gennemstegt kød fra et af ovennævnte dyr. Nedfrysning af kødet forhindrer ikke smitte med trikiner. Det er ikke muligt at se, om der er trikinlarver i kødet med det blotte øje. Trikinose smitter ikke fra menneske til menneske.

Der er flere gange konstateret trikinose hos mennesker i Grønland. Tegn på trikinose kan være tarmproblemer, feber, utilpashed og muskelsmerter. Ofte ses hævelser omkring øjnene. Ved massiv smitte kan muskler, herunder hjertet, blive alvorligt beskadiget.

Indkapslet trikinlarve i muskel fra isbjørn. Billedet er taget via mikroskop. Foto: VFMG / DTU

Sarcocyster: Sarcocyster ses som tynde hvide striber, der ligner riskorn i kødet. Sarcocyster er fundet i grønlandske rensdyr. Der er ikke konstateret tilfælde med smitte af sarcocyster til mennesker i Grønland, men man kan risikere at blive smittet, hvis man spiser ikke-gennemstegt kød. Tegn på smitte kan være diarre, feber, opkast, muskelsvaghed og muskelsmerter.

Sarcocyster i rensdyrkød. Foto kredit: Pinngortitaleriffik

Bændelorm: Ses som små, hvide, runde cyster i kødet. Disse hvide kugler er indkapslede larver fra bændelormen, *Taenia krabbei*, som ligger i dvale i kødet. Den voksne bændelorm findes i tarmen hos rovdyr som fx ræv, hund og ulv, mens cysterne kan findes i musklerne hos fx rendyr og moskusokser. Der er ikke konstateret tilfælde med smitte af *Taenia krabbei* til mennesker i Grønland. Oftest bliver mennesker smittet med bændelorm, fordi de spiser ikke-gennemstegt kød fra svin, ferskvandsfisk eller kvæg fra lande med dårlige hygiejniske forhold. Mange bændelorm giver ingen sygdomstegn, men nogle kan give mavesmerter, kvalme eller nedsat appetit og i sjældne tilfælde neurologiske symptomer.

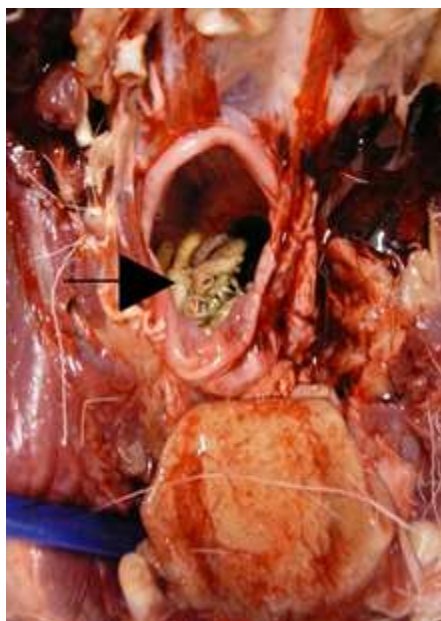
Bændelorme-cyste i rendyrkød. Foto kredit: Pinngortitaleriffik

Rensdyrets hudbremse: Den voksne hudbremse lægger sine æg i pelsen på rendyr i august måned. Derefter klækkes larven som graver sig igennem skindet på rendyret, hvor den overvintrer. I maj/juni måned forlader larven rendyret og forpupper sig i naturen, indtil den er blevet voksen og livscyklussen starter forfra. Hudbremsen forårsager stress og risiko for vægttab hos rendyr, ligesom den giver skader på rendyrskindet. Mennesker kan ikke blive smittet med rendsyrets hudbremse ved at spise larverne. Der er dog beskrevet tilfælde med smitte til mennesker, hvor den voksne hudbremse har lagt sine æg i hårbunden og øjenlåg på mennesker.

Hudbremselarver i rendyr. Foto kredit: F. Ugarte.

Rensdyrets svælgbremse: Den voksne svælgbremse sprøjter levende larver op i næseborene på rendyr i juli-august måned. Larverne kravler derefter op gennem luftvejene og sætter sig fast indvendigt i halsen, hvor de overvintrer. I maj/juni måned kravler larverne ud igen, eller de bliver hostet op af rendyrene. Herefter forpupper larverne sig i naturen, indtil de er blevet voksne og livscyklussen starter forfra. Hudbremsen forårsager stress og risiko for vægttab hos rendyr. Mennesker kan ikke blive smittet med rendsyrets svælgbremse ved at spise larverne.

Svælgbremselarver i halsen hos rendyr. Foto kredit: C.Cuyler / Pinngortitaleriffik

Sådan undgår du at blive syg;

Det anbefales ud fra et forsigtighedsprincip, at alt kød fra vildt opvarmes til en kernetemperatur på 75° Celsius. Denne varmebehandling vil dræbe eventuelle parasitter. Kød, der er tilstrækkeligt gennemkogt eller gennemstegt, har en grå eller gråbrun farve.

Frysning, røgning eller tørring af kød dræber ikke trikiner, bændelorm eller sarcocyster.

Kød fra vildt, som ikke er gennemstegt, bør ikke efterlades i naturen eller bruges til fodring af hunde. Begge dele vil kunne bidrage til videreførelse af parasitterne, fordi deres livscyklus afhænger af rovdyr (fx ræv og hund) og ådselædere. Du skal også være opmærksom på at dine hunde – lige som dig selv – kan blive syge ved at spise smittet kød.

Er du nødsaget til at efterlade kød, som er smittet med parasitter, anbefales det, at du brænder det, graver det ned i mindst 1 meters dybde eller nedsænker det i havet.

Såfremt du er i tvivl, anbefaler VFMG, at du ikke spiser kødet.

Med venlig hilsen
Veterinær- og Fødevaremyndigheden i Grønland

Spørgsmål kan rettes til:

Veterinær- og Fødevaremyndigheden i Grønland
Noorlernut 4, st.
3900 Nuuk
Email-adresse: uumasut@nanoq.gl
Telefonnr.: 34 50 00